

Ziņojums par kampaņas “Donate Your Energy” (DYE)

(“Ekonomē enerģiju un ziedo labdarībai”) realizāciju

Ievads

Veicinot cilvēku sapratni par enerģētikas jautājumiem, organizācijas saskaras ar nozīmīgām problēmām, tai skaitā ar resursu, atbalsta un profesionālas pieejas trūkumu, kā arī ar cilvēku motivācijas grūtībām. MEA (Mobilise Energy awareness) mērķis ir risināt šīs problēmas un iniciatīva DYE (Donate Your Energy – „Ekonomē enerģiju un ziedo labdarībai”) ir konkrēti vērsta, lai atbalstītu uzņēmumu vadītājus un darbiniekus, kas nodarbojas ar informatīvo kampaņu rīkošanu. Sagaidāmie rezultāti paredz enerģētikas informatīvo kampaņu lielāku efektivitāti, tiešu atbalstu un mārketinga pieredzi informatīvo kampaņu rīkošanā, kā arī lielāku motivāciju enerģijas taupīšanā. Enerģijas taupīšanas izpratnes veicinošo kampaņu ieviešanas pilotvietās mērķis bija samazināt tiešo enerģijas patēriņu un būt par piemēru pārējiem. Šīs kampaņas ieviešana ir apskatīta zemāk.

Fons

Trīs MEA konsorcijs partneri - ARGEM (Agencia de Gestión de Energía de la Región de Murcia), SEF (Sociālās Ekonomikas Fonds, Rīga) un TEA (Tipperary Energy Agency, Tipperary) noslēdza sadarbības vienošanās ar vietējiem uzņēmumiem par to dalību DYE kampaņā. Kampaņas vispārējais mērķis bija motivēt uzņēmumu personālu taupīt enerģiju un iegūtos līdzekļus ziedot labdarībai.

DYE (Donate Your Energy) ieviešana

DYE darba pakete ietver enerģijas taupīšanas kampaņas ieviešanu uzņēmumos un ietaupīto līdzekļu ziedošanu labdarībai. Labdarības organizāciju izvēlējās uzņēmuma darbinieki, tādejādi veicinot viņu motivāciju taupīt. Uzņēmumi pirms kampaņas uzsākšanas noteica enerģijas patēriņa bāzlīniju, no kuras tika aprēķināti reālie enerģijas ietaupījumi. Tika noslēgti līgumi un vienošanās, kas paredz enerģijas ietaupītos līdzekļus ziedot labdarības iestādei un personāla apņemšanos piedalīties aktivitātē. Kampaņā iesaistītie uzņēmumi uzrādīja ļoti veiksmīgus rezultātus.

Uzņēmumi, kas piedalījās kampaņā

Kopumā kampaņā piedalījās četri uzņēmumi no trim valstīm:

1. Spānijas uzņēmums „Grupo Disfrimur”, kas atrodas Mursijā, sadarbojās ar ARGEM,
2. Īrijas uzņēmums „Abbott”, kas atrodas Klonmelā, Tipperarī, sadarbojās ar TEA,
3. Divi Latvijas uzņēmumi SIA LANEKS un SIA GRIF, kas atrodas Rīgā, sadarbojās ar SEF.

Sakarā ar ekonomisko krīzi un nelabvēlīgu biznesa vidi nebija iespējams kampaņā Donate Your Energy iesaistīt kādu uzņēmumu no Apvienotās Karalistes Projekta partnerim Consulteco veica vairākas pārrunas ar dažādiem AK uzņēmumiem, kas izrādīja interesi par šo kampaņu. Tomēr, dažādu apstākļu dēļ (sākot no cenu kariem līdz pat restrukturizācijai) uzņēmumi nolēma nepiedalīties šajā kampaņā šajā periodā. Uzņēmumi bija ļoti ieinteresēti kampaņas koncepcijā un neizslēdz tās ieviešanu tuvākajā nākotnē.

Īss uzņēmumu , kas piedalījās kampaņā, apraksts

1) **Grupo Disfrimur** (www.grupodisfrimur.com) ir privātu neatkarīgu uzņēmumu grupa, kas piedāvā saviem klientiem loģistikas, transporta un izplatīšanas pakalpojumus. Uzņēmumā strādā 840 darbinieki un tam pieder 507 transportlīdzekļi. Grupas galvenais darbības virziens ir ceļu transports un loģistika. Tās lielais modernais autoparks darbojas gan valsts, gan starptautiskajā mērogā. Tas ir aprīkots ar modernajām tehnoloģijām, kas ļauj pārvadāt visu veidu ar pārtiku saistītas preces pa visu valsti 2006. gadā tas nobrauca gandrīz 70 miljonus kilometrus. Uzņēmuma ir trīs klientu grupas: ražotāji, izplatītāji un loģistikas operatori.

2) **SIA LANEKS** (www.laneks.lv) dibināta 1992. gadā. Tas ir viens no lielākajiem riepu, disku un akumulatoru piegādātājiem Baltijā, ar apgrozījumu reģionā - € 9 miljoni. LANEKS pieder 4 mazumtirdzniecības servisa centri un viens ekskluzīvs salons Rīgā. Tirdzniecības un pakalpojumu centri ir aprīkoti ar modernām, hi-tech iekārtām un tas efektīvi atvieglo darba noslogojumu. Enerģijas taupīšanas kampaņa no 2009. gada marta līdz decembrim tika ieviesta 4 dažādās vietās: 3 klientu apkalpošanas punktos un galvenajā ofisā. Kopumā pilotshēmas ieviešanā piedalījās 60 darbinieki.

3) **SIA GRIF** (www.grif.lv) dibināta 1989. gadā. Tas ir vadošais individuālo aizsardzības līdzekļu apgādātājs Baltijā. Uzņēmums savu darbību attīstīja kā darba apģērbu, cimdu, apavu un individuālo aizsardzības līdzekļu (IAL) vairumtirgotājs Latvijā. GRIF šūšanas ceļš pēc klientu pasūtījuma izgatavo tam nepieciešamos darba apģērbus. GRIF piedāvā saviem klientiem IAL, kas pilnībā atbilst Latvijas un Eiropas standartu prasībām. Enerģijas taupīšanas kampaņa no 2009. gada jūnija līdz decembrim tika ieviesta uzņēmuma ēkā, kurā atrodas ofiss, veikals un servisa centrs. Kopumā pilotshēmas ieviešanā piedalījās 20 darbinieki.

4) **Abbott Vascular** (www.abbott.ie) ir medicīnas iekārtu ražošanas uzņēmums Dienvidu Tipperarī, kurā strādā 1,600 darbinieki. Uzņēmums atrodas uz 19 akru lielas teritorijas, ietverot jaunu 16,700 kvadrātmetrus modernu ražošanas rūpnīcu un 6,5000 kvadrātmetrus lielu administrācijas ēku un loģistikas iekārtas. Uzņēmums ražo dažādus katetrus un stentus sirds slimību ārstēšanai.

Konsorcijas partneru loma

Galvenās projekta partneru aktivitātes ar attiecīgajiem uzņēmumiem bija tikšanās un konsultācijas. Īrijā notika arī semināri un prezentācijas, turpretī Rīgā abos uzņēmumos notika kampaņas uzsākšanas pasākumi. Tāpat uzņēmumi varēja saņemt konsultācijas un palīdzību problēmu risināšanā.

ARGEM uzņēmumam Grupo Disfrimur sniedza noderīgus drukātos materiālus par vidi, palīdzēja organizēt energoefektivitātes kursus un sagatavot pieteikumu šo kursu segšanai no valsts dotācijām. Arī SEF sniedz noderīgu informāciju par energoefektivitātes tēmu, kas attiecas ne tikai uz uzņēmumu, bet arī uz mājas vidi. Tāpat SEF konsultanti palīdzēja noteikt labākās pieejas enerģijas taupīšanai un enerģijas kontroles metodes, kuras var tikt izmantotas. Kampaņas laikā SEF konsultanti regulāri apmeklēja SIA LANEKS un SIA GRIF un tikās ar personālu, apsprieda tā sasniegumus un problēmas, ar kurām saskaras, īstenojot šo kampaņu. Tika organizēti starpposma semināri, kas bija noderīgi veiksmīgai taupīšanas kampaņas ieviešanai. Izveidojās cieša sadarbība ar enerģijas taupīšanas menedžeriem katrā departamentā, palīdzot viņiem personāla motivācijas veicināšanā un apmācību organizēšanā. TEA sniedza tehnisko palīdzību Abbot personālam visos DYE ieviešanas aspektos. Šis pakalpojums attiecās uz saistītām jomām, piemēram, prezentāciju par energoefektivitāti un RES noorganizēšana pusdienu pārtraukumos. TEA vajadzēja arī parādīt arī specifisku problēmu risināšanas prasmis un tas bija svarīgi attiecībā uz motivēšanu un paradumu maiņu caur:

1. Apņēšanās ziedot ietaupītos līdzekļus labdarībai, ļaujot personālam pašam izvēlēties labdarības mērķi, skat. piemēru Pielikumā I.
2. Atgādinot vai pamudinot, kā tas aprakstīts TEA pētījumā DYE kampaņai, kur ir uzskaitītas kampaņu priekšrocības attiecībā uz atzinības stratēģiju.
3. Normatīvs ziņojums, kur viens nodod pārējiem informāciju, ka vēlamā aktivitāte ir plaši veikta un apstiprināta, turpretī nevēlamā aktivitāte ir salīdzinoši reta un noraidīta. Šāda filozofija apvieno divu neatkarīgu motivācijas avotu spēkus un var veicināt paradumu maiņu.

No teorijas līdz darbībai

Zemāk ir aprakstīts kā katrs uzņēmums īstenoja kampaņu DYE. Tas ir balstīts uz informāciju, ko katrs partneris ir sniedzis TEA par shēmas ieviešanu savās valstīs.

Uzņēmumu izvēles mehānisms

ARGEM, TEA un Sociālās Ekonomikas Fonds (SEF) ir sadarbojušies ar šiem uzņēmumiem iepriekš un ir izveidojušies savstarpējā uzticībā. Uzņēmumi Grupo Disfrimur un Abbott regulāri sadarbojas ar vietējām enerģētikas aģentūrām (ARGEM un TEA) energoefektivitātes projektu ieviešanā. Abbott sadarbībā ar TEA organizēja Energy-Awareness National-Schools campaign (Enerģijas informatīvā kampaņa skolās). SEF iepriekš ir nodibinājis veiksmīgu sadarbību ar SIA LANEKS un SIA GRIF. Bija vairāki faktori, kas motivēja uzņēmumus piedalīties šajā kampaņā, daži no tiem:

1. Uzņēmumi ar modernu pārvaldes pieeju novērtēja personāla darbības uzlabošanu un motivācijas veicināšanu
2. Ekonomiskās lejupslīdes periodā resursu taupīšana ir ļoti nozīmīga
3. Centieni samazināt globālo sasilšanu
4. Sociālā korporatīvā atbildība

DYE īpašumtiesības

Visiem iesaistītajiem uzņēmumiem tika sniegts detalizēts kampaņas DYE apraksts un vadlīnijas. Uzņēmumi Abbott Vascular, SIA GRIF, SIA LANEKS un Grupo Disfrimur izrādīja lielu entuziasmu par šo kampaņu un to varēja manīt sākot no vadības līdz pat zemākajam personāla līmenim. Dalība šādā projektā ir laba šo uzņēmumu reklāma. SEF uzskata, ka „kick-off” semināru organizēšana abos uzņēmumos bija ļoti svarīga personāla iesaistīšanai un veiksmīgai kampaņas norisei.

Gan Spānijā, gan Latvijā tie bija uzņēmumu ģenerāldirektori, kas izlēma piedalīties kampaņā. Interesanti, ka Latvijā abos uzņēmumos ģenerāldirektori ir uzņēmuma akciju turētāji. Tas norāda, ka vadītājam enerģijas taupīšanas jautājumi ir svarīgi, līdz ar to arī līdzekļu ietaupīšana. Uzņēmumā Abbott par kampaņas ieviešanu galvenie atbildīgie bija Vides, Drošības un Veselības departamenti un to atbalstīja ēku pārvaldnieks un IT departaments. Abbott uzņēmuma vecākā pārvalde nespēlēja svarīgu lomu kampaņas ieviešanas realizēšanā. Mursijā, Grupo Disfrimur piekrita piedalīties, jo tas veicina korporatīvo sociālo atbildību un efektīvu mārketingu. SEF uzskata, ka daļa no vadības tika motivēta caur “kick-off” (enerģijas apziņas veicināšanas) semināriem.

Galvenais secinājums no visām trim projekta valstīm ir tas, ka kampaņas īstenošanā jāiesaista visa līmeņa darbinieki. Visi MEA partneri piekrīt, ka DYE bija vairāki motivatori, kas veicināja piedalīties kampaņā un mainīt uzvedību un tā arī bija kampaņas veiksmes, kas palīdzēja sasniegt visus personāla dalībniekus. Viens no nozīmīgākajiem virzošajiem faktoriem bija apņemšanās.

Apņemšanās

Pētnieki uzskata, ka tad, ja cilvēki piekrīt nelielam lūgumam, tas bieži maina viņu attieksmi pret sevi. Piemēram, ja cilvēks piekrīt parakstīt petīciju par mājas uzlabošanu, lai tajā varētu pārvietoties cilvēki ratiņkrēslos, tas maina viņu attieksmi pret konkrēto tēmu. Īsāk sakot, viņš uztver sevi kā cilvēku, kas atbalsta labas iniciatīvas. Kad vēlāk viņam izteiks lielāku lūgumu labdarības atbalstam, cilvēka iekšējais „spiediens” liks uzvesties atbilstoši. Balstoties uz savu apņemšanos, uzņēmumi paveica vairākas lietas:

SIA LANEKS Uzņēmums saistību līgumu parakstīja 2009. gada sākumā un piekrita piedalīties enerģijas taupīšanas kampaņā un ziedot 25% no ietaupītās enerģijas Nacionālajai Asociācijai pret narkotiku lietošanu un nelikumīgu tirgošanu Latvijā. (Pielikums I).

SIA G.R.I.F. Uzņēmums saistību līgumu parakstīja 2009. gada maijā un piekrita piedalīties enerģijas taupīšanas kampaņā un ziedot 30% no ietaupītās enerģijas Latvijas Bērnu Fondam (Pielikums I).

Abbott Uzņēmums apņēmas taupīt enerģiju un ziedot Tipperary Bērnu stacionārajai slimnīcai.

Grupo Disfrimur neparakstīja oficiālu apņemšanos/galvojumu, bet noslēdza formālu vienošanos un pēc kampaņas beigām uzņēmums parakstīja sertifikātu, kas apliecina ziedošanas veikšanu.

Uzņēmumu aktivitātes DYE ietvaros

Uzņēmums Abbott atbalsta un īsteno enerģijas taupīšanas projektus. DYE bija atbildīga par diviem šiem projektiem:

1. PC, gaismu un citu elektronikas iekārtu izslēgšana un
2. Darba iekārtu izslēgšana.

Grupo Disfrimur ieviesa:

1. Efektīvas braukšanas kursus.
2. Sistēmu automātiskai barjeru pacelšanai uz autoceļiem, tādējādi novēršot vajadzību apstādināt transportlīdzekli.
3. Pētījumu par ūdeņraža sajaukšanu ar degvielu, ko izmanto dzinējos, lai paaugstinātu efektivitāti

SEF konsultanti atzīmēja, ka galvenie enerģijas taupīšanas virzieni ir apgaismojums, apkure, ūdens patēriņš, ēkas ventilācija, datori, ofisa iekārtas un elektroenerģijas izmantošana nevajadzīgos darba procesos. Abos uzņēmumos tika veiktas sekojošas aktivitātes:

1. Galvenā apgaismojuma samazināšana, vairāk izmantojot vietējo apgaismojumu
2. Kontaktligzdu nomaīņa
3. Racionāla ūdens izmantošana
4. "Power option" programmu uzstādīšana datoros, kas izslēdz datoros pēc attiecīga laika perioda
5. Darba telpu vēdināšanas režīma ieviešana; periodiski atverot visus logus
6. Apkure: temperatūras kontrole
7. Apkure: temperatūras samazināšana nedēļas nogalēs

Veiksmīgi enerģijas ietaupījumi

Kampanjas veiksmīgums ir novērtēs naudas izteiksmē un tas ir:

1. Abbott €8726.
2. SIA LANEKS €5860.
3. SIA GRIF €644 EUR un
4. Grupo Disfrimur samazināja savu degvielas patēriņu par 2 līdz 3%, tas ir, degvielas ekonomija par 3.6km/L, un ietaupījumi sasniedz līdz €388,000.

Detalizētāks enerģijas ietaupījuma uzskaitījums ir parādīts Latvijas uzņēmumos: SIA LANEKS:

- Elektroenerģijas patēriņš samazināts par 11%
- Gāzes patēriņš par 8% un
- Ūdens patēriņš par 7%

SIA GRIF:

- Elektroenerģijas patēriņš samazināts par 3%
- Gāzes patēriņš par 27% un
- Ūdens patēriņš par 32%

Labdarības iestādes un veiksmīgi ziedojumi

Visos uzņēmumos labdarības iestādes tika izvēlētas visu iesaistīto departamentu pārstāvju diskusiju rezultātā. Izvēlētas labdarības organizācijas:

1. Spānijā Grupo Disfrimur ziedoja organizācijai En Ruta Solidaria (www.enrutasolidaria.org). Šī organizācija palīdz uzlabot uztura, veselības un izglītības apstākļus Mauritānijā, galveno uzmanību pievēršot bērniem. Šis centrs veic pārtikas un preču piegādi bērnu namiem, slimnīcām un skolām visnabadzīgākajās Mauritānijas teritorijās.
2. Īrijā Abbot ziedoja Tipperary Bērnu stacionārajai slimnīcai.
3. SIA GRIF sniedza atbalstu Latvijas Bērnu Fondam, kas jau darbojas 20 gadus.
4. SIA LANEKS ziedoja Nacionālajai Asociācijai pret narkotiku lietošanu un nelikumīgu tirgošanu Latvijā

Uzņēmumi kampaņas laikā neziņoja par ietaupītajiem enerģijas resursiem naudas izteiksmē, bet informēja savus darbiniekus par viņu aktivitāšu ieguvumiem.

Papildus enerģijas ietaupījumiem, svarīga ir arī ziedojumiem savāktā summa, kas sastāda €6665; individuālie ziedojumi ir sekojoši:

1. Abbott €2,000
2. Grupo Disfrimur €3,000
3. SIA LANEKS €1465 un
4. SIA GRIF €200

Komunikācija

Informācija par kampaņu DYE uzņēmumiem, caur to pārvaldi līdz personālam, tika sniegta, izmantojot dažādus informācijas kanālus. Zemāk īsi aprakstītas katras valsts komunikāciju aktivitātes:

1. Abbott visbiežāk izmantoja iekšējos ziņojumus, ziņojuma dēļus, datora izslēgšanas audita kartiņas, plakātus un e-pasta ziņojumus. Sakarā ar nepietiekamiem personāla resursiem, kas nepieciešami, lai izveidotu un atjaunotu informāciju, Abbott kampaņas reklamēšanai neizmantoja uzņēmuma vai citas mājas lapas.
2. ARGEM bija grūtāk izmantot komunikāciju kanālus, jo šoferi visbiežāk ir ceļā un tālu. Tādēļ regulāras vizītes un piedalīšanās šoferu apmācībuursos bija ļoti labs informācijas sniegšanas veids. Tāpat arī uzņēmums Grupo Disfrimur veicināja informācijas sniegšanu caur savu mājas lapu: <http://www.grupodisfrimur.com/noticiasdetalle.php?id=150> Tāpat informācija par ziedojumu sniegšanu Mauritānija ir pieejama En Ruta Solidaria mājas lapā <http://www.enrutasolidaria.org/>
3. Rīgā uzņēmumi informēja savu personālu par kampaņas DYE rezultātiem un SEF īstenoja pārējās informatīvās aktivitātes. Apziņas veicināšana galvenokārt tika veikta caur *kick-off* semināru, enerģijas taupīšanas menedžeriem, skrejlapām, plakātiem, uzlīmēm un iekšējām vēstulēm. Informācija par kampaņas norisi ievietota SEF mājas lapā : http://www.sef.lv/pub/?doc_id=28466

Ieguvumi no DYE

Projekta partneri un dalībnieki ir uzskaitījuši vairākus ieguvumus no kampaņas ieviešanas:

1. Enerģijas un naudas ietaupījumi (jau minēts).
2. Ziedojumi labdarībai
3. Sapratnes par enerģijas taupīšanu līmeņa paaugstināšana
4. Sadarbība starp uzņēmuma departamentiem, veicinot labākas savstarpējās darba attiecības
5. Bāzlīnijas izveidošana, uz kuras turpmāk var tikt veidoti papildus ietaupījumi
6. Projekta blakusprodukti: Grupo Disfrimur ir uzstādījusi iekārtu un arī Abbott plāno ieviest IT sistēmu, kas automātiski izslēgtu datorus brīvdienās vai naktīs
7. Tika paaugstināta informētība arī par enerģijas izmantošanu mājās
8. Oglekļa dioksīda emisijas tika samazinātas par 401 tonnām; skat analīzi un tabulu zemāk.
9. ARGEM ir kampaņas laikā ielicis veiksmīgus pamatus veiksmīgai darbībai nākotnē (1) sistēmas automātiskai ceļa barjeru pacelšanai un (2) autovadītāju apmācības. Grupo Disfrimur, SEF un TEA arī uzskata kampaņu par veiksmīgu sākumu enerģijas taupīšanas aktivitātēm nākotnē.
10. Ieguldījums globālās sasilšanas, klimata izmaiņu un citu līdzīgu faktoru, piemēram, ekstrēmi laika apstākļi, piesārņojumu, kas veicina elpošanas slimību rašanos, utt., samazināšanā.

Tabula: Emisiju samazinājums DYE kampaņas rezultātā

Uzņēmums	Enerģijas ietaupījums	Oglekļa dioksīdu samazinājums (t)
Abbott	63383 kWh	39
Grupo Disfrimur	1.75 x 10 ⁶ road km	333
SIA LANEKS	73250 kWh	26
SIA GRIF	8050 kWh	3
	Total	401

(Šī tabula parāda vienkāršu analīzi, kur kā emisijas faktori ir izmantoti 0.19kgCO₂ uz km, 0.62kgCO₂/kWh uz saražoto elektroenerģiju (Īrija), 0.354kg CO₂/kWh uz saražoto elektroenerģiju (Latvija), elektroenerģijas vidējā cena Latvijā aptuveni 8c/kWh).

Iegūtā pieredze kampaņām un projektiem nākotnē

Abbott secinājumi:

1. Patstāvīga komunikācija enerģijas taupīšanas kampaņās ir ļoti svarīga.
2. Auditu konsekventa plānošana ir obligāta
3. Uzņēmuma personālam patika ideja par to, ka viņi varēja izvēlēties vietējo labdarības organizāciju, kurai ziedot
4. Tiešie ziņojumi bija lietderīgi un saņēma pozitīvu atgriezenisko saiti
5. Enerģijas taupīšanas kampaņai nevajadzētu būt garākai par gadu, jo personāls varētu nogurt no šīs aktivitātes
6. Datoru audita kartiņas nostrādāja veiksmīgi, jo tas bija fizisks atgādinājums par labiem darbiem
7. Aktivitāšu grupēšana pa termiņiem un vēlamajiem rezultātiem ir atzīstama

Līdzīgi secinājumi no SIA GRIF un SIA LANEKS:

1. Labdarības organizācijas izvēle no personāla puses bija lieliska ideja, lai radītu atbildību par kampaņu
2. Detalizēti “kick-off” semināri ir efektīvs instruments, lai informētu un iesaistītu personālu
3. Enerģijas taupīšanas menedžeru nozīmēšana katrā departamentā ir svarīga
4. Tāpat ir svarīga cieša sadarbība starp uzņēmuma vadību un nacionālo partneri

ARGEM piekrīt augstākminētajam un papildina:

1. Rūpīga potenciālo enerģijas taupīšanas uzņēmumu izvēle, galvenokārt to, kas saistīti ar loģistiku, var palīdzēt ietaupīt lielu enerģijas apjomu. Pat , ja Grupo Disfrimurs ietaupījums 2 līdz 3% izskatās mazs, tas bija galvenais ieguldījums, salīdzinot ietaupījumus tabulā zemāk.
2. Enerģijas taupības programmas izstrāde ir obligāta
3. Kampaņas saistību un atbildības fāze ir svarīga

Vispārējais secinājums, kas izriet no visiem uzņēmumiem ir aktivitāšu uzraudzības displeja uzstādīšanas nepraktiskums, kur Progress Counters ir kā piemērs. Enerģijas uzraudzībai uzņēmumiem ir savas metodes un iekārtas. *Negawatt counter*, *the Donations counter* un *CO₂ counter* sistēmas tika atzītas kā nepraktiskas. Tā kā uzņēmumiem nebija iespējams mērīt ietaupījumus patstāvīgi, kopējie ietaupījumi tika aprēķināti kampaņas beigās. Datus novērtēja, gan paši uzņēmumi un pārbaudīti no ARGEM, TEA un SEF puses.

Tomēr svarīgākais aspekts šajā procesā bija finansiālie ietaupījumi, jo ziedojumi tika aprēķināti uz to bāzes, tādēļ tika izveidots *Donations counter* (Ziedojuumu skaitītājs) un redzams mājas lapās, kas ir minētas zemāk. Mums ir *online* instruments, lai attēlotu CO₂ ietaupījumus, bet iepriekšminēto iemeslu dēļ, tas netika izmantots kā plānots.

Citas aktivitātes, kas saistītas ar DYE

Zemāk ir uzskaitītas dažādas aktivitātes, ko īstenojuši iesaistītie uzņēmumi kampaņas DYE ietvaros:

1. Grupo Disfrimur veic konsekventu pētījumu par energoefektivitāti un investīcijām tehnoloģijās, lai taupītu ar transportu saistīto enerģiju.
2. Abbott organizē pusdienu pārtraukumos rīko diskusijas par enerģijas jautājumiem un ir uzstādījuši demonstratīvos standus, kā arī piedalās TEA enerģijas kampaņā, kas tiek īstenota skolās.
3. Abbott enerģijas taupīšanas uzraugi piedalījās vairākos ārējos enerģijasursos.
4. Rīgas uzņēmumu darbinieki, iedvesmojoties no šīs kampaņas, ziņoja par saviem enerģijas taupīšanas sasniegumiem arī savās mājās.

Atsauksmes no dalībniekiem

Jurijs Ašomkins, LANEKS Tehniskais direktors:

“Kampaņa Donate Your Energy sniedza ideālu veidu, kā motivēt cilvēkus taupīt enerģiju un atbalstīt Nacionālās Narkotiku Novēršanas Asociācijas darbu. mēs esam priecīgi, ka šī aizraujošā iniciatīva ir noritējusi veiksmīgi un mēs esam veicinājuši narkotiku novēršanu, kā arī samazinājuši oglekļa dioksīda emisijas no savām darbībām”.

Pēteris Celmiņš, GRIF Komercedirektors:

“GRIF personāls bija priecīgs, ka var veicināt Latvijas Bērnu Fonda darbību. Tas sniedza papildus motivāciju darbiniekiem palielināt ietaupījumus un veikt vērtīgu ieguldījumu Latvijas Bērnu Fondā, kas piedāvā atbalstu tiem, kam tas ir visvairāk nepieciešams.”

Miguel A. Sánchez, Disfrimur Tehniskā un Enerģijas departamenta direktors:

“Donate Your Energy ir lieliska platforma mūsu darbiniekiem piedalīties labdarībā un sniegt ziedojumus organizācijai En Ruta Solidaria. Tiek, kas piedalījās degvielas un enerģijas taupīšanā ir ļoti lepnī ziedot €3000 nabadzīgākajiem Mauritanijas iedzīvotājiem un ir priecīgi, ka piedalījās šajā shēmā.”

Nigel Hickey Vides koordinators, EHS Departaments, Abbott

“Lieliski, ka TEA varēja sniegt Abbott darbiniekiem konsultācijas un ieteikumus par to, kā ietaupīt enerģiju. Kampaņa DYE bija lielisks atbalsts uzņēmumiem”.

Shēmas novērtēšana pa uzdevumiem

Darba pakete ietvēra desmit uzdevumus:

1. Uzdevums: Ar Consulteco palīdzību tika izstrādāta tehniskā un administratīvā shēmas struktūra (Deliverable 4.1). Partneri apmainījās pieredzē par darbu ar uzņēmumiem; kopīgi tika apspriestas un risinātas problēmas. Projekta tikšanās šajā ziņā bija ļoti noderīgas.

2. Uzdevums: Tika izstrādāta metodoloģija, lai uzņēmumi varētu izmērīt enerģijas patēriņu pirms kampaņas uzsākšanas un tās laikā (Deliverable 4.2). Rīgas uzņēmumi šo metodoloģiju novērtēja atzinīgi. Bet kā minēts

augstāk, uzņēmumi izmantoja savas iepriekš ieviestās metodes savs enerģijas patēriņa novērtēšanai un pārvaldīšanai. Konsorcijs izlēma, ka katrs partneris var pats izvēlēties, vai izmantot šīs piedāvātās metodoloģijas. Iegūtos datus pieprasīja un novērtēja attiecīgie projekta partneri. Datu rezumēšanai partneri izmantoja izstrādāto veidni.

3. Uzdevums: Kā minēts augstāk, pilot shēmā piedalījās četri uzņēmumi. Šo uzņēmumu pētījumi ir iekļauti Case studies of these Work Package 5: Deliverable 4.5.

4. Uzdevums: Uzņēmumi un to personāls izvēlējās labdarības organizācijas, kurām ziedot ietaupītos līdzekļus. Vienā gadījumā ziedojums vēl nav noticis, bet Abbott vēlas paaugstināt ziedojuma summu un pasniegt to Tipperary bērnu slimnīcai. Liecība par to var tikt parakstīta ar atpakaļejošu datumu.

5. Uzdevums: Ar uzņēmumiem, izņemot Grupo Disfrimur tika panākta un parakstīta vienošanās (Pielikums I). Abbott vēl nav izpildījusi savu vienošanos un ziedojusi sakarā ar ierobežotajiem personāla laika resursiem un uzņēmuma sociālā imidža aizsardzības dēļ. Divi galvenie iemesli:

1. Resursu trūkums; galvenokārt laika resursu
2. Uzņēmumu vēlme ietaupīt līdzekļus un ziedot sabiedrībai ir paziņota.

6. Uzdevums: Kā paskaidrots iepriekš, veiksmīgi tika organizētas un ieviestas enerģijas taupīšanas kampaņas.

7. Uzdevums: Enerģijas patēriņš tika atzīmēts un tika noteikti gala ietaupījumi

8. Uzdevums: Pēc vienošanās enerģijas izmaksu ietaupījumi tika ziedoti izvēlētajām labdarības organizācijām. Tikai Abbott gadījumā tas vēl notiks, jo Abbott vēlējās būt 100% drošs par to, cik daudz tika ietaupīts un viņu solījumi ziedot ir absolūti patiesi..

9. Uzdevums: Tika izstrādātas veidnes, ko ievietoja mājas lapā. Šo veidņu mērķis bija sniegt atgriezenisko saiti personālam par viņu enerģijas ietaupījumiem un galvenokārt par ziedojumu apjomu.

<http://test.okode.com/energy/en/donatec.php>

<http://test.okode.com/energy/en/donated.php>

Grupo Disfrimur izstrādātā mājas lapa atbilstoši 9. uzdevumam:

<http://www.grupodisfrimur.com/noticiasdetalle.php?id=150>

Tāpat tika izveidoti Disfrimur/ARGEM Facebook profili

Informācija par kampaņu ievietota arī projekta partnera SEF mājas lapā:

http://www.sef.lv/pub/?doc_id=28466

10. Uzdevums: The Evaluation of the initiative and the reporting on its implementation in the pilot sites is located herein.

DYE rezultāti:

Projekta rezultāti, kas ir saistīti ar uzņēmumu iesaistīšanu kampaņā DYE::

Rezultāts 4.1: Struktūra un metodoloģija iniciatīvas Donate your Energy (Ekoomē enerģiju un ziedo labdarībai) ieviešanai uzņēmumos.

Rezultāts 4.2: Metodoloģija uzņēmumiem, lai nomērītu enerģijas patēriņu pirms kampaņas un uzraudzītu esošo patēriņu.

Rezultāts 4.3: „Pakta” vienošanās paraugs, kas tiks parakstīts no uzņēmumu un labdarības organizāciju, kas piedalās iniciatīvā, puses un prezentācijas sniegšana uzņēmumu personālam.

Rezultāts 4.4: Mājas lapas resursi, lai sniegtu atgriezenisko saiti personālam par panākumiem enerģijas taupīšanā un ietaupījumiem līdzekļiem, kas tiks ziedoti labdarības organizācijām.

Rezultāts 4.5: Ziņojums par iniciatīvas ieviešanu pilotvietās.

Shēmas ieviešanas vispārējais novērtējums un secinājumi

Enerģijas ietaupījumi un rezultāti, kas uzskaitīti augstāk, ir neapstrīdami. Visi projekta uzdevumi tika izpildīti noteiktā termiņa ietvaros.

Ņemot vērā iegūto pieredzi, IEE projektu īstenotāji nākotnē varētu ņemt vērā sekojošus atzinumus:

1. Privātā sektora uzņēmumi ir ļoti nodarbināti un mērķtiecīgi.
2. Jāņem vērā, ka uzņēmuma ir ierobežoti resursi laika un cilvēku ziņā.
3. Uzņēmumiem nevēlas norādīt potenciālā ziedojuma apjomu pirms laika.
4. Uzņēmumi pret sociālo korporatīvo atbildību attiecas ļoti nopietni un lēmumi, kas ar to saistīti ir ļoti sarežģīti, svarīgi un parasti prasa daudz laika.

TEA uzskata, ka kampaņa DYE un tās motivācija attieksmes maiņai pret enerģijas taupīšanas jautājumiem ir bijusi veiksmīga. To var ņemt vērā arī nākotnes IEE projektos, pievēršot uzmanību šādām lietām:

1. Saistības un apņemšanās
2. Nesavtīgi nodomi
3. Vides aizsardzība
4. Naudas ieguvumi
5. Normatīva piemērs
6. Mērījumi, uzraudzība un atgriezeniskā saite

Pielikums I: DYE apņemšanās
Pielikums II GRIF Enerģijas dati

<u>elektrība</u>			<u>gāze</u>			<u>ūdens</u>		
	2008	2009		2008	2009	-	2008	2009
1			1			1		
2			2			2		
3			3			3		
4			4			4		
5			5			5		
6	254.78	309.47	6			6	16.9	18.72
7	308.87	338.65	7			7	16.9	15.30
8	281.29	325.55	8			8	16.9	8.44
9	313.56	336.83	9			9	16.9	10.81
10	279.82	230.25	10	150.42	102.30	10	16.9	9.05
11	311.08	280.50	11	420.36	240.10	11	16.9	8.90
12	424.31	300.40	12	789.9	656.20	12	17.85	9.50
Kopā periodā	2173.71	2121.65	Kopā periodā	1360.68	998.60	Kopā periodā	119.25	80.72
		-52.06			-362.08			-38.53
							Kopējā starpība	-452.67

Pielikums III LANEKS Dati

Izdevumu posteņi	Objekts Lubānas iela 143		Objekts Jūrmalas gatve 3a		Objekts Satekles iela 1		Objekts Biķernieku iela 24b		Kopējā starpība 2009- 2008	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009		
elektrība[1]	1	1528.48	1855.38	585.13	1206.12	252.6	216.92	293.45	283.38	
	2	1368.43	1224.83	474.91	1053.4	226.26	132.9	243.19	247.69	
	3	1185.87	1425.13	1820.27	879.83	159.22	159.24	258.26	269.1	
	4	1712.18	1540.96	579.87	521.88	356.23	320.61	362.61	326.35	
	5	1488.32	1339.49	403.15	362.84	34.65	31.19	255.51	229.96	
	6	1501.91	1351.72	390.76	351.68	185	166.50	161.08	144.97	
	7	1653.82	1488.44	337.08	303.37	179.31	161.38	268.9	242.01	
	8	1708.39	1537.55	362.23	326.01	190.02	171.02	352.43	317.19	
	9	1752.69	1577.42	513.12	461.81	195.98	176.38	246.08	221.47	
	10	2152.93	1937.64	734.46	661.01	227.06	204.35	376.2	338.58	
	11	2099.16	1920.35	1031.7	980.61	216.57	200.32	390.48	351.43	
	12	1733.32	1600.45	1193.49	1074.14	170.94	160.54	333.36	300.02	
Kopā par periodu	16988.59	15719.15	7366.13	5923.18	1914.98	1751.53	3004.91	2741.09	-3139.67	
gāze[2]	1	1091.53	1465.98			209.05	460.67	495.06	1183.81	
	2	820.69	1555.74			209.05	399.01	495.06	755.23	

	3	821.96	1394.18			209.05	399.01	495.06	755.23	
	4	489.61	465.13			209.05	198.60	495.06	470.31	
	5	133.95	127.25			156.81	148.97	285.17	270.91	
	6	93.58	88.90			72.5	68.88	0	0.00	
	7	104.34	99.12			72.5	68.88	0	0.00	
	8	131.76	125.17			72.5	68.88	0	0.00	
	9	164.93	156.68			72.5	68.88	0	0.00	
	10	969.29	678.50			124.62	95.20	0	0.00	
	11	1197.56	840.10			470.92	340.50	1470.82	1030.02	
	12	1682.07	1200.30			387.04	390.54	576.94	509.31	
	Kopā par periodu	5789.05	5175.34	0.00	0.00	1847.49	1848.32	3323.05	3035.78	-900.15
ūdens[4]	1	37.44	28.8	69.84	0	5.76	14.4	3.6	4.32	
	2	43.2	30.24	29.52	0	7.92	0	5.04	3.61	
	3	43.2	36	45.36	3.61	9.36	7.2	25.21	28.08	
	4	57.6	43.2	64.8	82.81	7.92	10.81	15.84	4.32	
	5	46.81	45.41	48.96	47.49	15.12	14.67	12.24	11.87	
	6	59.04	57.27	32.41	31.44	7.2	6.98	38.88	37.71	
	7	43.2	41.90	28.8	27.94	9.36	9.08	7.2	6.98	
	8	36	34.92	18.01	17.47	10.81	10.49	9.36	9.08	
	9	45.36	44.00	18.01	17.47	7.92	7.68	25.92	25.14	
	10	50.4	48.89	18.01	17.47	20.16	19.56	7.2	6.98	
	11	53.28	51.68	18.01	17.47	12.96	12.57	8.64	8.38	
	12	43.2	41.90	18.01	17.47	7.2	6.98	43.92	42.60	
	Kopā par periodu	478.09	445.17	310.38	280.63	108.01	106.02	194.41	181.16	-77.91

Pielikums IV Abbott ietaupījumi

Month	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Total
kWh saved	4268	4268	4268	6701	6701	6701	6701	6702	4268	4268	4268	4269	63383
€ saved	588	588	588	923	923	923	923	923	588	588	588	588	8726